

ÎNCHEIERE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Sergiu Rotari împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sectorul Buiucani, municipiul Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2013 prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost admisă

constată:

La 30 iulie 2013, Sergiu Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2007, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 octombrie 2007 au fost recunoscute ilegale acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale, M. Bortă, S. Vecvert, obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a determina lui S. Rotari pensia pentru atingerea plafonului de vârstă din calculele 80 % din salariul 6000 lei + 500 lei începând cu 23 noiembrie 2005 recalcularea pensiei și achitarea pensiei până la 23 noiembrie 2006, obligată Casa Națională de Asigurări Sociale de a determina lui S. Rotari mărimea pensiei – indemnizației lunare viagere în mărime de 95 % din salariul de funcție 600 lei + 500 lei și de a efectua recalculul indemnizației lunare viagere. În rest acțiunea a fost respinsă.

Indică că prin Legea organică nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 22 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, art. II, salariile de bază și de funcție au fost majorate cu 35 %.

Astfel, la 15 iulie 2013 s-a adresat către pârât cu o cerere scrisă privind recalcularea indemnizației lunare viagere, invocând argumentele respective și anexând documentele care confirmă dreptul la recalculare.

Afirmă că prin decizia nr. 78 din 16 iulie 2013 adoptată de Directorul CNAS sect. Buiucani, mun. Chișinău, i s-a refuzat recalcularea indemnizației lunare viagere, invocându-se că „la momentul actual drepturile la recalculare ale judecătorilor pot fi reglementate de normele declarate neconstituționale și nici de normele legale care au fost în vigoare până la modificările declarate neconstituționale, atât timp cât nu vor fi operate modificările legislative în acest sens”.

Consideră ilegală decizia menționată și pasibilă de a fi anulată.

Cu referire la art. 26 alin. (4-5) al Legii cu privire la statutul judecătorului a indicat că judecătorul demisionat are dreptul la pensie pentru vechime în muncă sau la o indemnizație lunară viageră în condițiile prezentei legi. (5) Dacă judecătorul demisionat are o vechime în funcția de judecător de cel puțin 20 de ani, acesta beneficiază de o indemnizație lunară viageră de 80%; de la 25 la 30 de ani – de 85%; de la 30 la 35 de ani – de 90%; de la 35 la 40 de ani – de 95%; de la 40 de ani și mai mult – de 100% față de salariul mediu plătit în funcția respectivă de judecător, ținându-se cont de indexarea salariului.

Cu referire la art. 28 alin. (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională a indicat că actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și nu se aplică din momentul adoptării hotărârii respective a Curții Constituționale.

Consideră că afirmațiile invocate de pârât în decizia sa despre imposibilitatea calculării indemnizației din motivul că această normă e inaplicabilă până la „operarea modificărilor legislative în acest sens” sunt nefondate, dat fiind faptul că la moment acționează legea care a fost modificată printr-o lege declarată neconstituțională ce se confirmă prin adoptarea de către subdiviziunile CNAS a deciziilor de numire a indemnizațiilor lunare viagere, anume în baza art. 26 din legea precitată (nemodificată) (Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995).

Afirmă că decizia contestată contravine normelor legale menționate.

Relevă că după declararea neconstituționalității legii care a modificat altă lege (nr. 544- III) ea se consideră nulă și acționează legea inițială (art. 26 din Lega nr. 544-XIII din 20 iulie 1995) și afirmațiile din decizia CNAS precum că recalcularea indemnizației va putea fi efectuată numai după „operarea modificărilor legislative în acest sens contravin legislației în vigoare, și respectiv, sunt alogice”.

Susține că judecătorul are un statut special, iar stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor acestuia sunt reglementate numai de Legea nr. 544-XIII, fapt statuat și prin Hotărârea Guvernului nr. 177 din 7 martie 2013 „Cu privire la indexarea prestațiilor de asigurări sociale și a unor prestații sociale de stat”.

Remarcă că respingând cererea de recalculare a indemnizației lunare viagere, pârâtul nu a ținut cont de prevederea Hotărârii Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000 potrivit căreia „la adoptarea unor legi noi și altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului consfințit în Legea cu privire la statutul judecătorului,” și că schimbările ce vizează condițiile de plată a pensiilor și indemnizațiilor pentru judecători contravin art. 47 alin. (2) și art. 76 din Constituție și principiului „respectării drepturilor dobândite anterior în mod licit”.

Mai invocă și nerespectarea de către pârât a prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr. 27 din 20 noiembrie 2011 în care se menționează explicit că „un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de articolul 46 din

Constituție și respectiv articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are valoare economică.”

Solicită anularea ca ilegală a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău nr. 78 din 16 iulie 2013 prin care i s-a refuzat recalcularea indemnizației lunare viagere, obligarea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău să-i recalculeze indemnizația lunară viageră în mărime de 95 % din salariul mediu plătit la moment judecătorului Curții Supreme de Justiție (după majorarea (indexarea) salariului, operată prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013) începând cu 1 ianuarie 2013 (din momentul recalculării salariului judecătorului), a încasa de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Buiucani, mun. Chișinău în beneficiul său suma de 40850 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral suportat odată cu declanșarea litigiului.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 octombrie 2013 acțiunea a fost admisă, anulată ca ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău nr. 78 din 16 iulie 2013 prin care s-a refuzat recalcularea indemnizației viagere, stabilite lui Sergiu Rotari judecător în demisie, obligată Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău de a efectua recalculul indemnizației lunare viagere în mărime de 95 % din salariul mediu plătit la moment judecătorului Curții Supreme de Justiție, după modificările introduse prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013 începând cu 01 ianuarie 2013, încasat din contul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani, mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Rotari 1000 lei cu titlul de prejudiciu moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2013 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea primei instanțe.

La 28 ianuarie 2014, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând a fi emisă cu încălcarea esențială și cu aplicarea eronată a normelor de drept material, confirmate prin faptul că instanța a interpretat în mod eronat legea.

Afirmă că Sergiu Rotari s-a adresat la CNAS cu o cerere cu privire la recalcularea indemnizației lunare viagere în mărime de 95 % față de salariul mediu al judecătorului Curții Constituționale, din motiv că prin art. II al Legii nr. 37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 „Cu privire la salarizarea în sectorul bugetar” salariul judecătorului Curții Constituționale s-a majorat cu 35 %.

Relevă că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați au fost declarate neconstituționale prevederile articolului II și punctele 7 și 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în partea referitoare la art. 46¹ al Legii nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat (Condițiile de stabilire a pensiei pentru judecători) și a art. 26 alin. (5) și (6) ale Legii privind statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Remarcă că art. 26 al Legii statutului judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 prevede că judecătorul beneficiază de indemnizația lunară viageră neimpozabilă, ținându-se cont de indexarea salariului.

Totodată indică că prin Legea nr. 37 din 07 martie 2013, salariile judecătorilor au fost majorate.

Consideră că majorarea salariului și indexarea salariului nu au unul și același înțeles, respectiv nu există temeii juridic de a recalcula indemnizația viageră a judecătorului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei integrale a fost expediată în adresa părților la 09 ianuarie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire nr. 3778 (f. d. 57).

Prin urmare, se atestă că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 28 ianuarie 2014, prin poștă.

La 07 martie 2014, Sergiu Rotari a depus referința la cererea de recurs înaintată de Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând declararea recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale drept inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov